

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 266

Prospectie met ingreep in de bodem aan de Klaverhei te Geel

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van stad Geel

Celis Daan, Driesen Petra en Van de Staey Inge
Februari 2016

ARON-RAPPORT 266

PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM AAN DE KLAVERHEI TE GEEL

ONDERZOEK UITGEVOERD IN OPDRACHT VAN STAD GEEL

Celis Daan, Driesen Petra en Van de Staey Inge

Tongeren
2016

Opgraving ☐	Prospectie ☒
Vergunningsnummer:	2016/010 en 2016/010 (2)
Naam aanvrager:	Inge Van de Staey
Naam site:	Geel, Klaverhei

Colofon

ARON RAPPORT 266 – Prospectie met ingreep in de bodem aan de Klaverhei te Geel. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de stad Geel.

Opdrachtgever: Stad Geel

Projectleiding: Petra Driesen

Uitvoering veldwerk: Celis Daan, Steegmans Joris en Van de Staey Inge

Auteurs: Celis Daan, Driesen Petra en Van de Staey Inge

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bvba (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2016/12.651/7

*Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be
Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van web-publicatie, druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze ook.*

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250
fax: 012/770.034

© ARON bvba, Archeologisch projectbureau, 2016

Inhoudstafel

Inleiding	1
1. Het onderzoeksgebied.....	1
1.1 Algemene situering.....	1
1.2 Historische achtergrond.....	3
1.3 Vroeger archeologisch onderzoek.....	7
2. Het archeologisch onderzoek.....	7
2.1 Doelstelling.....	7
2.2 Verloop.....	8
2.3 Methodiek.....	8
3. Onderzoeksresultaten.....	9
3.1 Gaafheid van het terrein.....	9
3.2 Bodemopbouw.....	10
3.3 De archeologische sporen en vondsten.....	10
Conclusie (en aanbevelingen).....	12
Bibliografie	
Bijlagen	
Bijlage 1: Administratieve gegevens	
Bijlage 2: Lijst met afkortingen	
Bijlage 3: Tijdstabel	
Bijlage 4: Fotolijst	
Bijlage 5: Overzichtsplan	
Bijlage 6: Profielen	
Bijlage 7: Vergunningen	

Inleiding

Naar aanleiding van een geplande uitbreiding van het kerkhof aan de Klaverhei te Geel (Afb. 1), werd door *Onroerend Erfgoed* een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk geacht. Dit onderzoek, in opdracht van de *Stad Geel*, werd op 17 februari uitgevoerd door het archeologisch projectbureau *ARON bvba* uit Tongeren.

Het onderzoek leverde geen archeologische sporen op. Een archeologisch vervolgonderzoek wordt dan ook niet nodig geacht.

Afb. 1. Globale situering van het onderzoeksgebied op de kaart van België (NGI, 2002).

1. Het onderzoeksgebied

1. 1. Algemene situering

Het onderzoeksgebied (Afb. 2) bevindt zich ca. 3,5 km ten zuidwesten van het stadscentrum van Geel. Het terrein wordt in het westen begrensd door de Klaverhei en in het zuiden door het kerkhof langs de Sint-Kristoffelstraat. De Antwerpseweg situeert zich ca. 250 m ten noorden van het onderzoeksterrein. Het terrein beslaat een oppervlakte van ca. 7898 m² en omvat met perceel 336D slechts één perceel (Kadaster Geel, Afdeling 3, sectie L). De projectzone is onbebouwd en begroeid met laag struikgewas en gras. Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied is een halve meter lager gelegen ten opzichte van het zuidelijke deel (*infra*).

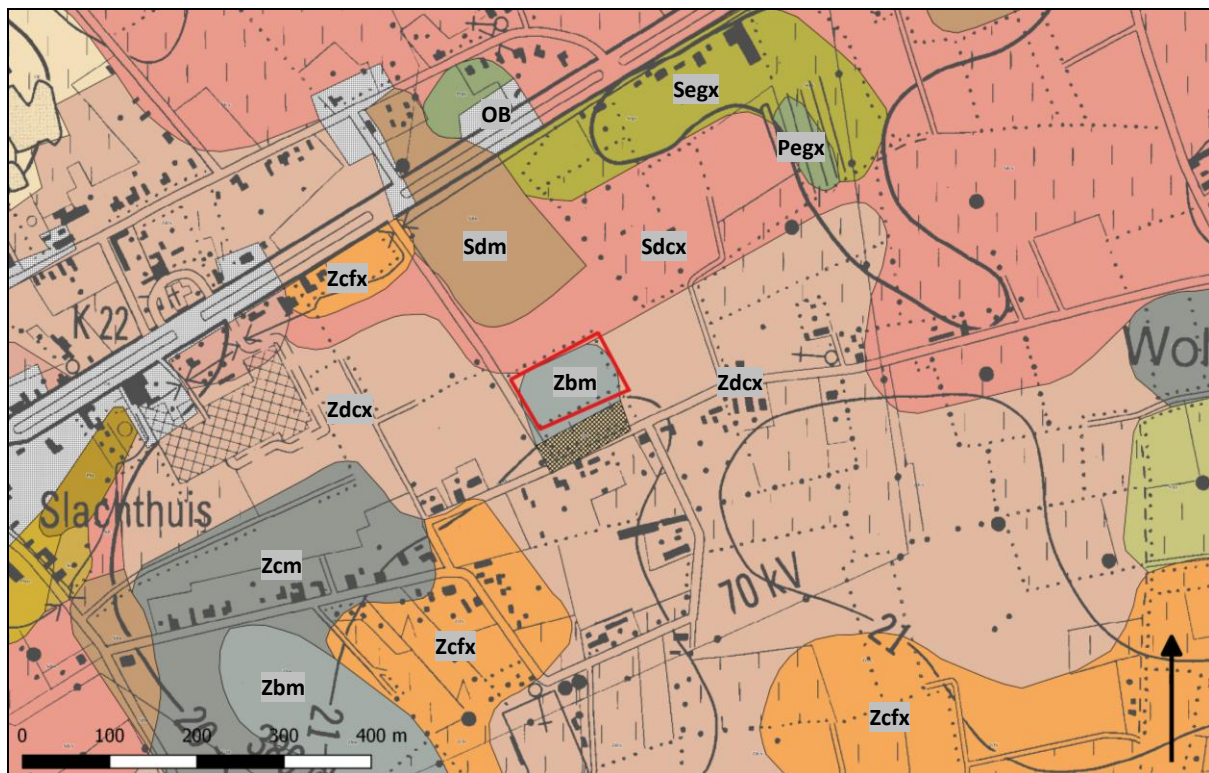
Afb. 2: Orthofoto met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (Bron: Geopunt/QGis).

Geel is in de Antwerpse Kempen gelegen op een dekzandrug ten noorden van de samenvloeiing van de Molse Nete en Grote Nete. Het onderzoeksterrein dat zoals boven reeds vermeld ca. 3,5 ten zuidwesten van het stadscentrum gelegen is, bevindt zich vlak ten noorden van een kleine verhevenheid met een hoogte van 21 m

TAW.¹ Ca. 300 m ten noorden van het terrein vloeit de Poeyelveldloop, die tot het hydrografisch net en het bekken van de Grote Nete behoort.

Tijdens het Tertiair kende de ruime omgeving verschillende perioden van opeenvolgende mariene sedimentatie. Net onder de Quartaire afzettingen vindt men de getuigenissen hiervan terug, zoals Oligocene Klei van Boom (Formatie van Boom), de Miocene Zanden van Antwerpen (Formatie van Berchem) en Diest (Formatie van Diest) en de Pliocene Zanden van Kasterlee (Formatie van Kasterlee), Poederlee (Formatie van Lillo), Brasschaat (Formatie van Brasschaat) en Mol (Formatie van Mol).² Ter hoogte van het onderzoeksterrein bestaat het tertiaire substraat uit de *Formatie van Kasterlee*. Deze formatie bestaat uit fijne zanden die glimmers bevatten en glauconiethoudend zijn. In ontsluiting vertonen deze zanden een zeer fijne gelaagdheid door de afzetting in een rustige, ondiepe zee.³

Tijdens het Pleistoceen werd het tertiair substraat bedekt met eolisch aangevoerd zand, lemig zand en (lichte) zandleem.⁴ Deze dekzanden bestaan volgens de quartair geologische kaart ter hoogte van het onderzoeksterrein uit de zanden van de *Formatie van Wildert*. De eenheid bestaat uit een geel en geelgrijs vrij goed gesorteerd zwaklemig kwartshoudend zand. Sporadisch is het grindhoudend, waarschijnlijk door cryoturbatie van de onderliggende grindrijke afzettingen. Soms wordt aan de basis een keienlaag aangetroffen. De dikte van deze zanden varieert tussen 1 en 4 m.⁵

Afb. 3: De bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (Bron: Geopunt/QGIS)

Volgens de bodemkaart (Afb. 3) wordt het terrein door een Zbm-bodem ingenomen. Dit is een droge zandbodem met een dikke (> 60 cm) antropogene humus A-horizont, ook wel gekend als een plaggenbodem. Plaggenbodems worden al sinds de jaren '50 van vorige eeuw opgenomen op de bodemkaarten. Op basis van informatie van archeologische opgravingen doorheen de jaren kunnen deze bodems vandaag aan de hand van

¹ <https://inventaris.onroerendergoed.be/cai/zone/300444>

² Gullentops F. Paulissen E. en Vandenberghe N. (2006) *Toelichting bij de quartair geologische kaart: Kaartblad 16: Lier*, Brussel, p. 17-18.

³ Gullentops F. Paulissen E. en Vandenberghe N. (2006) *Toelichting bij de quartair geologische kaart: Kaartblad 17: Mol*, Brussel, p. 24.

⁴ Baeyens L. (1969) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Geel 45E*, p. 10.

⁵ Gullentops F. Paulissen E. en Vandenberghe N. (2006) *Toelichting bij de quartair geologische kaart: Kaartblad 16: Lier*, Brussel, p. 10.

een verschillend beheer in verschillende categorieën onderverdeeld worden. Zo zijn er de plaggenbodems *sensu stricto*, die vanaf de late middeleeuwen de landbouwproductie vergrootten door een intensivering met behulp van bemesting. Hierdoor konden de akkers jaarlijks benut worden en hoefden ze niet meer braak te liggen. Humusrijk materiaal (zoals bosstrooisel, heide- en/of grasplaggen) werd gebruikt om de (vloeibare en vaste) dierlijke mest van het gestalde vee te binden. Dit mengsel werd vervolgens op de akker gebracht. Omdat dit humusrijke materiaal behalve organisch afval ook veel minerale bestanddelen (zand en of klei, afkomstig van de plaggen) bevatte, ontstond ten gevolge van eeuwenlange, intensieve bemesting een dikke humushoudende bovenlaag. Andere beheersvormen die voor een dikke antropogene humus A-horizont zorgden zijn de verhoogde velden, de beddenbouw, het diepploegen en het nivelleren van de velden. Al deze gronden worden ook aangeduid met de term 'plaggenbodem'.⁶ Onder de plaggenhorizont is vaak nog de oorspronkelijke bodem aanwezig. Veelal betreft het een hydromorfe podzol of een verbrokkelde textuur-B horizont. Roestverschijnselen beginnen tussen 90 en 125 cm onder het maaiveld.⁷

Rondom het onderzoeksgebied komen daarentegen matig natte lemige zand- tot zandgronden voor met een sterk gevlekte (bij lemige sedimenten) tot verbrokkelde (bij zandige sedimenten) textuur B-horizont, gevormd op groenachtig (glauconiet) materiaal (*Afb. 3. Sdcx en Zdcx*). Het betreft hydromorfe, gedegradeerde grijsbruine podzolachtige bodems. De 20 tot 40 cm dikke Ap is grijsbruin. De E-horizont is geelbruin tot bleekgroen, met sporen van humusinfiltratie of vorming van een zwak ontwikkelde bruine podzol aan de top. De Bt-horizont is verbrokkeld en weinig duidelijk omdat de roestverschijnselen (die op een diepte van 40 tot 60 cm voorkomen) ermee samenvallen. Deze horizont bestaat uit vlekken met een relatief hoog kleigehalte die ontstaan zijn door kleimigratie en door inspoeling van fijne glauconietkorrels.⁸

De bodemserie Zcfx bevindt zich ten zuiden van het projectgebied (*Afb. 3*). Het betreft matig droge zandgronden met een weinig duidelijke humus B-horizont eveneens gevormd op groenachtig, glauconietrijk materiaal. Het is een ietwat hydromorfe bruine podzolachtige bodem waarbij roestverschijnselen beginnen tussen de 60 en 90 cm. Deze gleyverschijnselen zijn te wijten aan schommelingen in de grondwatertafel.⁹

1.2 Historische achtergrond

Vanaf de 11de en 12de eeuw tot 1795 behoorde Geel tot de Heerlijkheid of het Land van Geel, die achtereenvolgens in het bezit was van de families Berthout (vóór 1155-1366), van Hoorne (1366-1484), de Merode (1484-1601), van Wittem-van den Berg (1601-1640), van Lorreinen (1640-1761) en de Rohan (1761-1795). Vermoedelijk kaderend in de centraliserende politiek van de Brabantse hertogen om de rurale economie te bevorderen door het oprichten van nederzettingencentra werd Geel in het tweede kwart van de 13de eeuw verheven tot Vrijheid. Mogelijk werd toen rond een marktplaats en een parochiekerk een nederzetting gesticht die in verbinding stond met de oudere woonkern rond het bedevaartsoord van Sint-Dimpna. Het stadsbestuur omvatte tijdens het ancien regime, naast de drossaard als vertegenwoordiger van de vorst en de schepenbank, ook een raad met vertegenwoordigers van de verschillende wijken. Deze elf buurtschappen waren: Kerckhof, Hadschot, Winkelom, Stelen, Liessel, Oosterlo-Zammel, Poiel, Larum, Rauwelkoven, Elsum en Kievermont. De gehuchten Bel en Millegem, laatst genoemde tot 1818 een Geelse enclave in Mol, hadden tot het einde van de 18de eeuw een speciaal statuut met een laat- of cijnshof en een meier die instonden voor de lagere jurisdictie; op kerkelijk gebied behoorden beide gehuchten tot het bisdom Luik, terwijl de rest van het grondgebied tot 1559 bij het bisdom Kamerijk hoorde. Nadien hoorde Geel achtereenvolgens bij de bisdommen 's Hertogenbosch, Mechelen en Antwerpen.

Het Schelde-Maaskanaal (1844), de aanleg van enkele steenwegen tussen 1839 en 1845 en de spoorlijn Antwerpen-Gladbach (1875-1878) haalden Geel en de Kempen stilaan uit de economische isolatie. De ontplooiing van het gebied werd verder gezet met het graven van het Albertkanaal (1930-1939), de aanleg van de E313 (1964) en de vestiging van moderne industrieparken.¹⁰

⁶ Langohr R. (2001) *L' anthropisation du paysage pédologique agricole de la Belgique depuis le Néolithique ancien – Apports de l' archéopédologie (Etudes et gestions des sols 8 (2))*, p 103-118.

⁷ Baeyens L. (1969) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Geel 45E*, p. 34-35.

⁸ Baeyens L. (1969) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Geel 45E*, p. 39-40, 28-29.

⁹ Baeyens L. (1969) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Geel 45E*, p. 27.

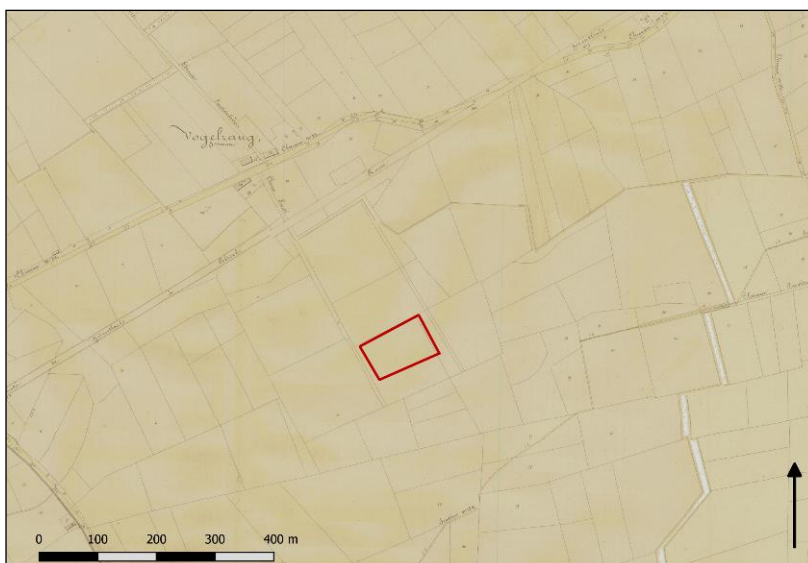
¹⁰ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/121747>

Hoewel het stratenpatroon ten tijde van de opmaak van de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden* (1771-1778) (Afb. 4) slechts beperkt uitgebouwd was, kan het onderzoeksterrein vrij goed langsheen de Klaverhei, een met bomen omzoomde dreef, gesitueerd worden. Een tweede dreef bevond zich vlak ten oosten van het onderzoeksgebied maar is niet meer in het landschap te zien. Beide wegen gaven in noordelijke richting uit op een straat die vandaag de dag Vogelzang wordt genoemd en waarlangs toentertijd de bewoning gelegen was. Het terrein zelf was onbebouwd, door een haag omgeven en in gebruik als een loofbos. Meer in noordwestelijke richting situeert de Hezeschranshoeve (CAI 106121, zie *infra*) zich in het gehucht Hees.

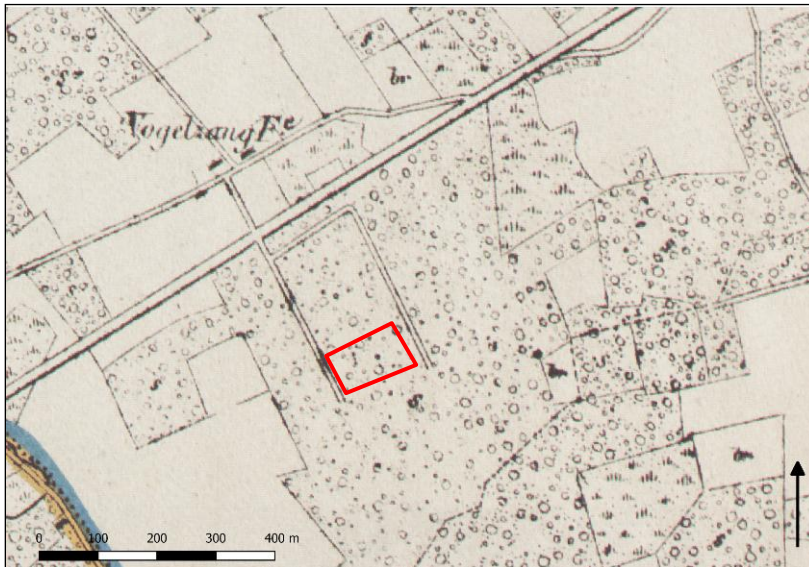
Ook op de *Atlas der Buurtwegen* (ca. 1841, Afb. 5) en de *Vandermaelenkaart* (1846-1853, Afb. 6) is het onderzoeksterrein tussen de huidige Klaverhei en een tweede weg te situeren. De Antwerpseweg is op beide kaarten aangeduid en situeert zich net ten zuiden van de oude verbindingsweg, de huidige Vogelzang. Op beide kaarten is het onderzoeksterrein onbebouwd. Op de *Vandermaelenkaart* wordt het terrein als dennenbos (*bois de sapin*) aangeduid.

Afb. 4: Detail uit de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden met schematische aanduiding van het onderzoeksgebied (rood), 1771-1777 (Bron: Geopunt/QGIS).

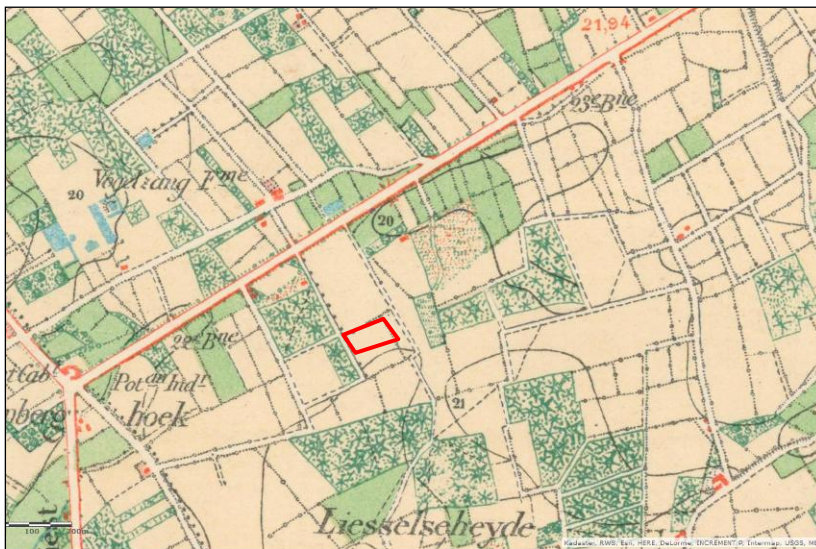

Afb. 5: Atlas van de Buurtwegen (ca. 1841) met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (Bron: Geopunt/QGIS).

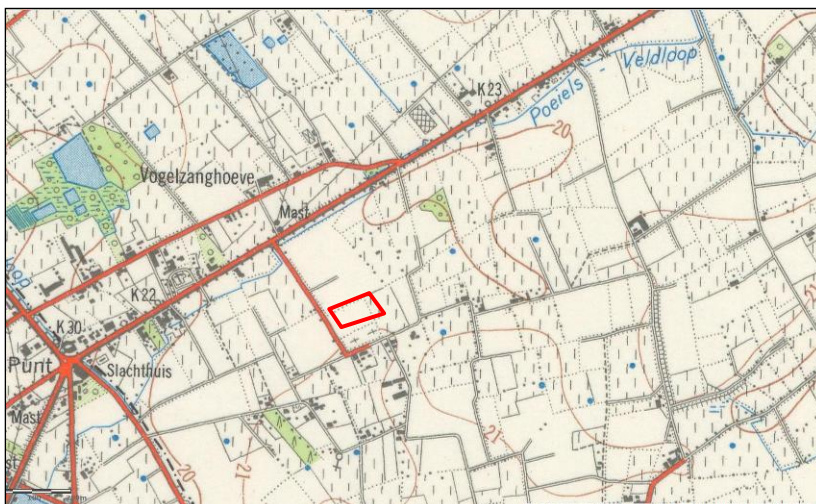

Afb. 6: Vandermaelenkaart (ca. 1846-1853) met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) (Bron: Geopunt/QGIS).

De topografische kaarten uit 1873 (Afb. 7) en 1969 (Afb. 8) tonen nog steeds een onbebouwd onderzoeksgebied dat als akker gebruikt wordt. Terwijl op de kaart uit 1873 de weg ten oosten van het onderzoeksgebied als veldweg weergegeven staat, komt deze weg op de kaart van 1969 niet meer voor. Op de kaart van 1969 is het wegennet quasi vergelijkbaar met de huidige situatie. Deze kaart toont tevens het kerkhof, dat zich ten zuiden van het onderzoeksterrein bevindt.

Afb. 7: Topografische kaart uit 1873 met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood). (Bron: Cartesius).

Afb. 8: Topografische kaart uit 1969 met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood). (Bron: Cartesius).

Op een luchtfoto uit 1995 is te zien dat het noordelijke gedeelte van het onderzoeksgebied gebruikt werd als stort (Afb. 9). Een foto van het terrein genomen in 2010 bevestigt dit gegeven (Afb. 10). Op een luchtfoto van 2012 (Afb. 11) zijn de bergen grond en puin verdwenen. Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied en een klein deel van het noordelijke deel is sterk begroeid. Beide delen worden van elkaar gescheiden door twee noordoost-zuidwest georiënteerde bomenrijen.

Afb. 9: Luchtfoto uit 1995 met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (Bron: Cartesius).

Afb. 10: Foto van het onderzoeksgebied, genomen in augustus 2010 (Bron: Google Streetview).

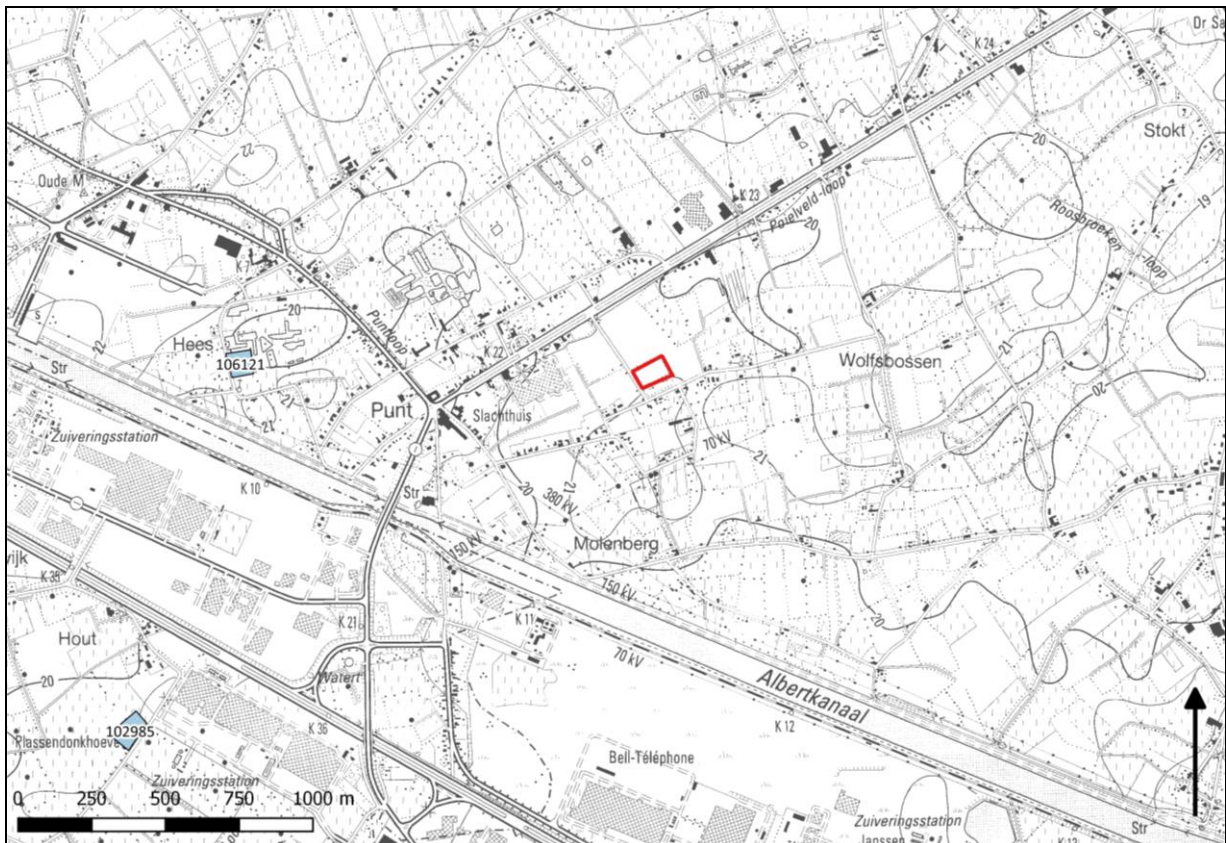
Afb. 11: Luchtfoto uit 2012 met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (Bron: Geopunt).

1.3 Eerder archeologisch onderzoek

Uit het onderzoeksgebied zelf zijn tot op heden geen archeologische vondsten gekend (Afb. 12). Ook uit de ruime omgeving zijn nauwelijks archeologische vondsten of sites bekend.

Ca. 1,4 km ten oosten van het onderzoeksterrein bevindt zich de Hezeschranshoeve (**CAI 106121**). De naam Heze of Hees werd al in 1213 vermeld. Het was een gehucht van Oevel maar werd bij de fusies van gemeentes bij Geel toegevoegd. Wanneer de schans werd opgericht is niet geweten. De huidige hoeve dateert van 1744 en werd gebouwd op de met grachten omgeven schrans. Een gedeelte van de grachten werden gedempt.¹¹

Ca. 2,1 km ten zuidwesten van het terrein geeft **CAI 102985** een alleenstaande laat-middeleeuwse hoeve aan de Plassendonck te Oevel (deelgemeente van Westerlo) weer.

Afb. 12: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen en het onderzoeksterrein (rood). (Bron: Geo.onroerendergoed.be/QGIS).

2. Het archeologisch onderzoek

2.1 Doelstelling

Het doel van een prospectie met ingreep in de bodem bestaat in het evalueren van het archeologisch potentieel van een bepaald gebied. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ*-behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen).

¹¹ <https://sites.google.com/site/schansenab/home/geel/hezeschrans-oevelse-schrans>

Volgende onderzoeksvragen dienen in het kader van een dergelijk onderzoek minimaal beantwoord te worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving en duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Is er sprake van één of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerder periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de occupatie?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor de archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnamens zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.2 Verloop

Op 6 januari 2016 werd een vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem en voor het gebruik van een metaaldetector op naam van *Inge Van de Staey* aangevraagd. Deze vergunning (dossiernummer 2016/010 en 2016/010 (2))¹² werd afgeleverd op 22 januari 2016 met als vroegste startdatum 25 januari.

Op 11 januari vond een startvergadering plaats. Aanwezig waren *Inge Van de Staey* (vergunninghoudend archeoloog, *Aron bvba*), *Alde Verhaert* (Erfgoedconsulent, *Agentschap Onroerend Erfgoed*) en *Gert Gielis* (Groenambtenaar, *stad Geel*). Tijdens deze vergadering werd overeengekomen om het terrein door middel van vier parallelle en noordoost-zuidwest georiënteerde sleuven te onderzoeken. Indien er waardevolle sporen zouden worden aangetroffen, dienen bijkomend dwarssleuven en/of kijkvensters te worden aangelegd.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op 17 februari 2016. Het veldwerk werd uitgevoerd door *Joris Steegmans*, *Daan Celis* en *Inge Van de Staey* en intern begeleid door *Petra Driesen*. De graafwerken werden verzorgd door *Marco Kenis*. De sleuven werden na aanleg, met goedkeuring van *Leendert Van Der Meij* (vervangend erfgoedconsulent voor *Alde Verhaert*, *Agentschap Onroerend Erfgoed*) en de *Gert Gielis* (*stad Geel*), meteen gedicht.

2.3 Methodiek

Zoals afgesproken tijdens de startvergadering werd het terrein onderzocht door middel van vier parallelle noordoost-zuidwest georiënteerde sleuven die ongeveer 2 m breed en 100 m lang waren. Enkel sleuf 1 was met een lengte van 91 m iets korter en dit vanwege de aanwezigheid van een reeds aangelegde werfzone. De sleuven, die 13 m uiteen lagen, werden tot op de moederbodem uitgegraven. In het noorden van het onderzoeksgebied (SL 1 & 2) bevond het aangelegde vlak zich op een diepte van 25 cm tot 30 cm onder het maaiveld, in het zuiden (SL 3 & 4) op een diepte van 70 cm. Dwarssleuven of kijkvensters werden niet

¹² Zie bijlage 7.

aangelegd, gezien het onderzoek geen archeologische sporen opleverde. Op deze wijze werd een oppervlakte van 796 m² onderzocht wat neerkomt op 10,1% van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied.

Aan het begin van elke sleuf werd een profielput aangelegd en geregistreerd.

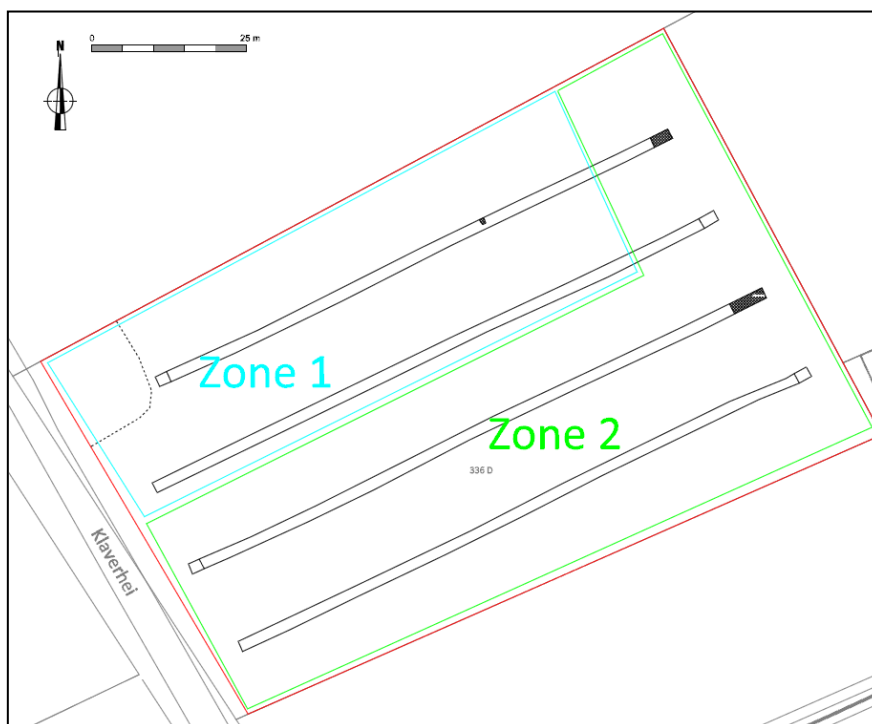
De uitgegraven sleuven werden gefotografeerd en ingemeten. Bij de uitwerking van het onderzoek werd een databank opgesteld met een fotolijst.¹³ Tevens werd een georeferentieerd overzichtsplan opgemaakt met daarop de proefsleuven, de locatie van de proefputten en de verstoringen.¹⁴ Eveneens werden de profielen gedigitaliseerd.¹⁵

3. Onderzoekresultaten

3.1 Gaafheid van het terrein

Het terrein kan opgedeeld worden in 2 delen (Afb. 13). Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied met een gemiddelde TAW-waarde van 21.2m lag aanzienlijk lager dan de rest van gebied dat zich gemiddeld op een hoogte van 21.8m TAW bevond. Dit hoogteverschil is nog duidelijk te zien in het landschap (Afb. 14).

De bomenrijen en de begroeiing die oorspronkelijk op het terrein aanwezig waren, waren reeds verwijderd in de zomer van 2015.

Afb. 13: Schematische voorstelling van het terrein dat verdeeld wordt in 2 zones.

¹³ Zie bijlage 4.

¹⁴ Zie bijlage 5.

¹⁵ Zie bijlage 6.

Afb. 14: Zicht op het terrein vanuit het noordwesten. De witte stippellijn geeft het hoogteverschil aan.

3.2 Bodemopbouw¹⁶

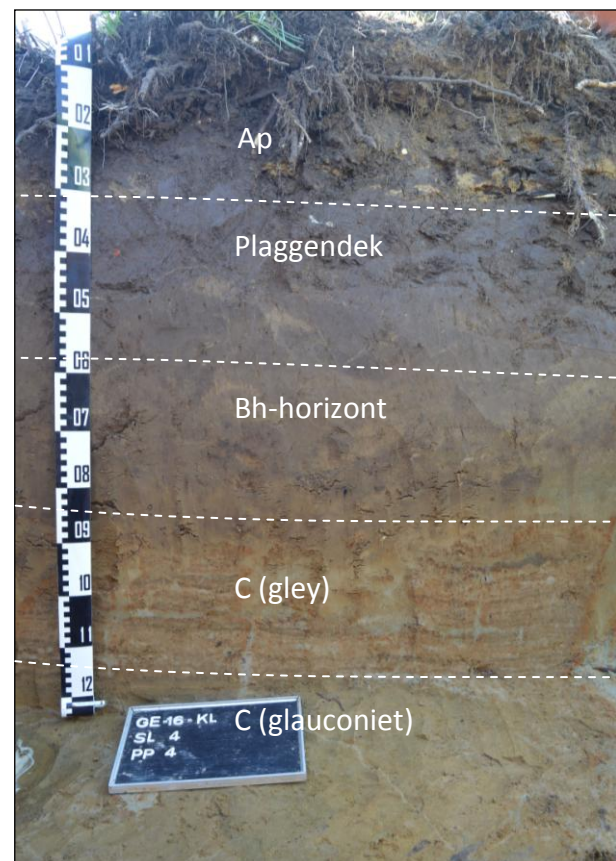
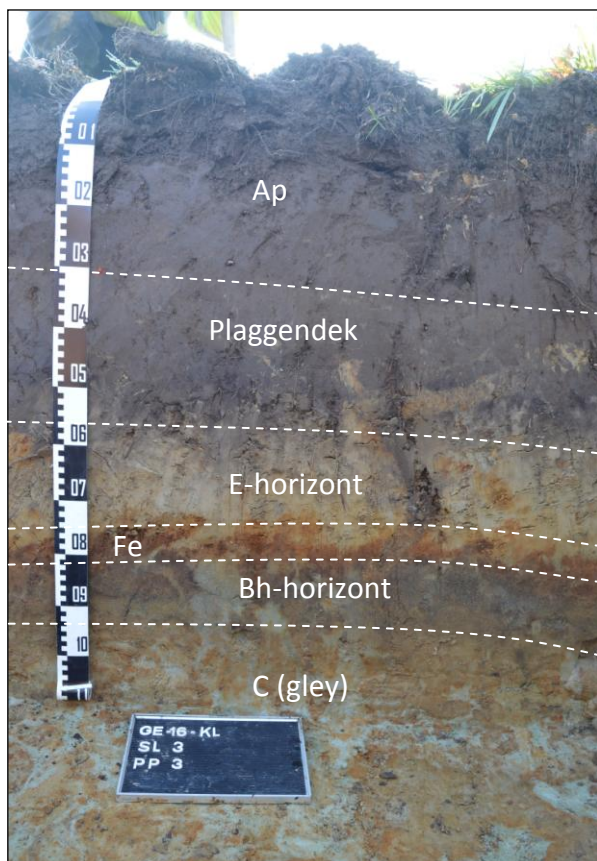
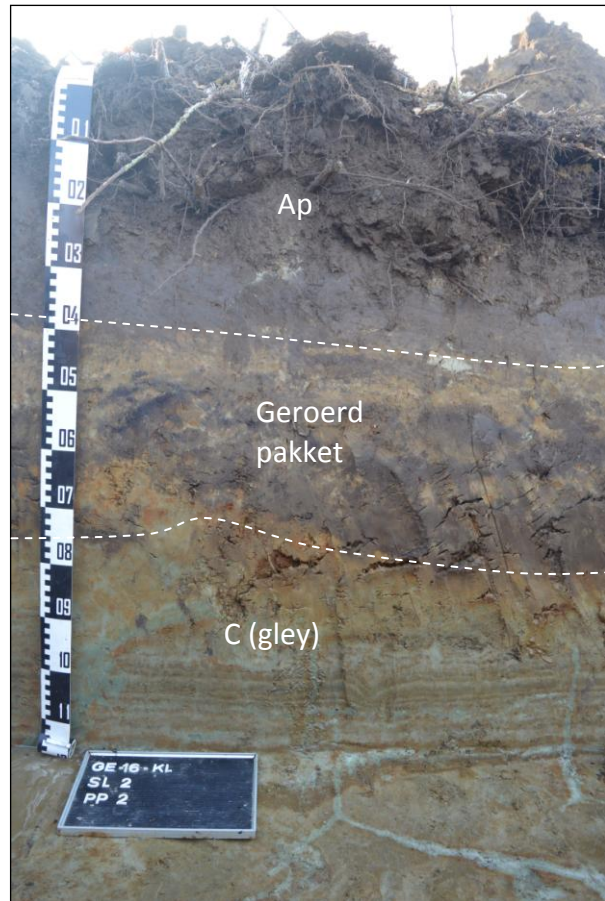
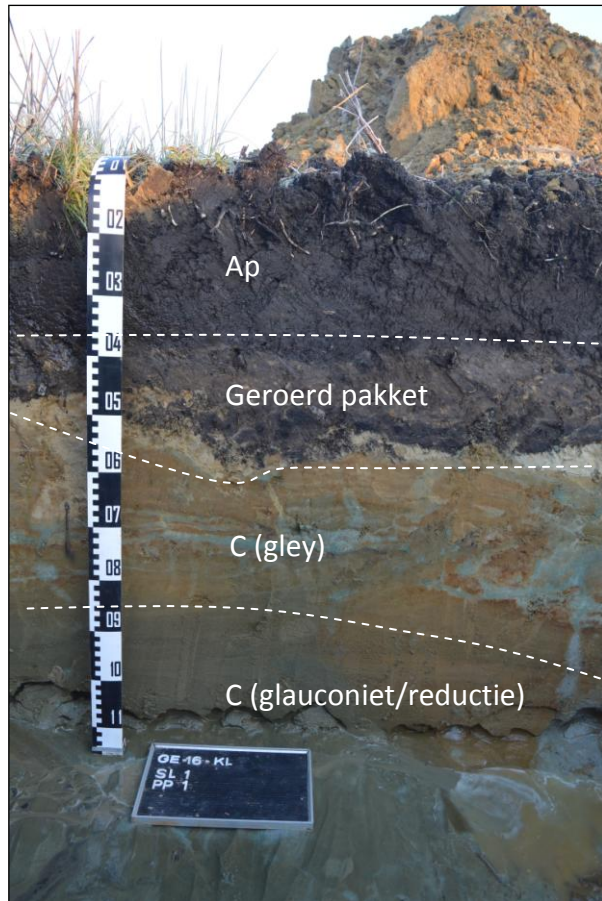
Het terrein is bodemkundig gekend als een droge zandbodem met een diepe antropogene humus A-horizont (Afb. 3: Zbm). Een dergelijke bodem die ook wel gekend is als een plaggendek werd aangetroffen in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied (Afb. 13), en meer bepaald ter hoogte van PP3 en 4 (Afb. 17-18), waar in de bovenkant van het bodemprofiel onder een 30 tot 40 cm dikke ploeglaag, een donkerbruin, 30 cm dik plaggendek onderscheiden kon worden. Zowel in PP3 als in PP 4 kon onder het plaggendek een hydromorfe podzol met een humus B-horizont herkend worden. De dikte van dit pakket was 15 cm in PP 3 en 30 cm in PP4. In PP3 is eveneens een deel van de E-horizont (lichtgeel) bewaard gebleven. De roestverschijnselen op de onderzijde van deze horizont zijn het gevolg van uitloging van ijzer uit het plaggendek. De humus B-horizont is erg diffuus. Roestverschijnselen komen voor vanaf een diepte van 60 cm onder het maaiveld. In het vlak van PP4 kon groenachtig, glauconiethoudend zand onderscheiden worden. Beide bodemprofielen passen bij de bodemserie Zcfx die volgens de bodemkaart ten oosten, ten zuiden en ten westen van het onderzoeksgebied voorkomen.

In het noordelijke deel van het onderzoeksgebied (Afb. 13), ter hoogte van PP 1 en 2 (Afb. 15-16), ontbrak het plaggendek echter en kon onder de 30 tot 40 cm dikke Ap-horizont een geroerd pakket van 20 tot 40 cm dik onderscheiden worden, met vlak daaronder de C-horizont met gleyverschijnselen. Het geroerde pakket bevatte her en der recent bouwpuin en afval. Het ontbreken van het plaggendek kan verklaard worden vanuit het niveauverschil dat tussen het noordelijke en zuidelijke terreindeel bestaat en dat het gevolg is geweest van een afgraving van het noordelijke deel van het terrein. Vermoedelijk kan deze afgraving in verband gebracht worden met het gebruik van het terrein als stort vanaf de jaren '90 van vorige eeuw of met de sanering ervan die omstreeks 2012 plaatsgevonden moet hebben (*supra*). Hetzelfde geldt voor het geroerde pakket dat op dit terreindeel werd aangetroffen.

3.3 De archeologische sporen en vondsten

Tijdens het onderzoek werden geen archeologische vondsten of sporen geregistreerd.

¹⁶ Zie bijlage 6.

Afb. 15-18: Profielputten 1 tot 4 met aanduiding van de aanwezige horizonen in witte stippellijn.

Conclusie en aanbevelingen

Naar aanleiding van een uitbreiding van het kerkhof aan de Klaverhei te Geel werd in opdracht van de stad Geel op 17 februari een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd door Aron bvba. Tijdens het onderzoek werden geen archeologische sporen aangetroffen. De hieronder vermelde vragen dienden aan de hand van het onderzoek minimaal beantwoord te worden.

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving en duiding? Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden? In hoeverre is de bodemopbouw intact? Is er sprake van één of meerdere begraven bodems?

In het noorden van het terrein (PP 1 en 2) is er in een recent verleden een 60 cm dik pakket grond afgegraven. Hierdoor is er in deze zone niets van de oorspronkelijk bodemopbouw bewaard gebleven. Meteen onder de teelaarde werd een pakket geroerde grond aangesneden met daaronder de C-horizont. Op 90 cm onder het maaiveld was deze gereduceerd.

In het zuidoostelijke deel daarentegen is de bodemvorming nog wel intact. Hier komt onder een 30 à 40 cm dikke teelaarde een plaggendeek van gemiddeld 30 cm. Daarna komt de ongeroerde moederbodem met roestverschijnselen, te wijten aan een variërende grondwatertafel. In twee proefput (PP 3 en 4), in het zuiden van het terrein, kon onder het plaggendeek een hydromorfe podzol worden geregistreerd. In PP 4 was hiervan enkel de 25 cm Bh-horizont bewaard. In PP 3 betrof het een podzol met een 20 cm dikke geelbruine E-horizont met op de overgang naar de 15 cm dikke Bh-horizont een dunne zone met sterke ijzeruitloging. De bodem kwam eveneens tot stand in groenachtig glauconietrijk materiaal.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? Behoren de sporen tot één of meerder periodes? Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de occupatie? Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats? Wat is de impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen? Voor de archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven: Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?

Tijdens het onderzoek werden geen archeologische sporen aangetroffen. Al deze vragen kunnen dan ook negatief beantwoord worden of zijn voor dit onderzoek niet van toepassing.

Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Aangezien er geen archeologische sporen werden aangetroffen, wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek wordt voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Bovenstaande aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegd gezag zijnde de afdeling Onroerend Erfgoed Vlaanderen van het Agentschap Ruimtelijke Ordening. Een definitieve beslissing tot het al of niet uitvoeren van een vervolgonderzoek ligt dan ook bij dit bevoegd gezag.

Indien U nog vragen heeft, kan u steeds contact opnemen met de bevoegde erfgoedconsulent van het Onroerend Erfgoed, afdeling Antwerpen.

T.a.v. Alde Verhaert
Anna Bijnsgebouw
Lange Kievitstraat 111-113 bus 53
2018 Antwerpen
03/ 224 62 25

Bibliografie

Baeyens L. (1969) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Geel 45E*, Brussel.

Gullentops F., Paulissen E. en Vandenberghe N. (2006) *Toelichting bij de quartair geologische kaart: Kaartblad 16: Lier*, Brussel.

Gullentops F., Paulissen E. en Vandenberghe N. (2006) *Toelichting bij de quartair geologische kaart: Kaartblad 17: Mol*, Brussel.

Langohr R. (2001) *L' anthropisation du paysage pédologique agricole de la Belgique depuis le Néolithique ancien – Apports de l' archéopédologie (Etudes et gestions des sols 8 (2))*.

Websites

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/cai/zone/300444>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/121747>

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

<https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

<https://www.google.be/maps/>

<https://sites.google.com/site/schansenab/home/geel/hezeschrans-oevelse-schrans>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Bijlage 2: Lijst met afkorting

Bijlage 3: Tijdstabel

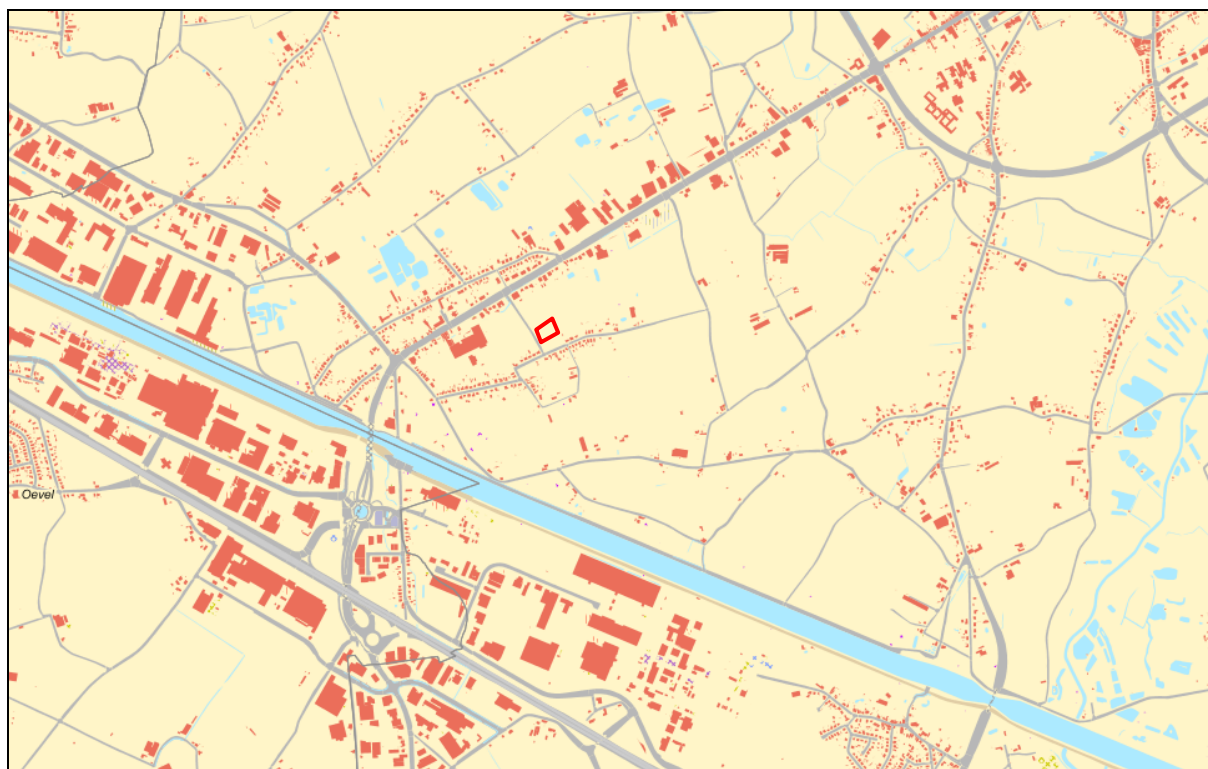
Bijlage 4: Fotolijst

Bijlage 5: Overzichtsplan

Bijlage 6: Profielen

Bijlage 7: Vergunningen

Projectcode:	GE-16-KL
Vindplaatsnaam	Geel, Klaverhei
Opdrachtgever:	Stad Geel Werft 20 2440 Geel
Opdrachtgevende overheid:	Agentschap Onroerend Erfgoed
Uitvoerder:	Aron bvba
Vergunninghouder:	Inge Van de Staey
Dossiernummer vergunning:	2016/010 en 2016/010(2)
Begin vergunning:	25 januari 2016
Einde vergunning:	Einde der werken
Aard van het onderzoek:	Prospectie met ingreep in de bodem
Begindatum onderzoek:	17 februari 2016
Einddatum onderzoek:	17 februari 2016
Provincie:	Antwerpen
Gemeente:	Geel
Deelgemeente:	/
Adres:	Klaverhei (achter het kerkhof)
Kadastrale gegevens:	336D (kadaster Geel, afdeling 3, sectie L)
Coördinaten:	X: 190840 Y: 203606
Totale oppervlakte:	7898 m ²
Te onderzoeken:	10% (indien noodzakelijk aangevuld met 2.5%)
Onderzochte oppervlakte:	796 m ² (10.1%)
Bodem:	Zbm
Archeologisch depot:	Stad Geel Werft 20 2440 Geel

Afb: Topografische kaart met aanduiding in het rood van het projectgebied (bron: AGIV).

Bijzondere voorwaarden:	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Geel, Klaverhei
Omschrijving van de archeologische verwachtingen:	Recent onderzoek in en rond Geel tonde aan dat hoger gelegen locaties zeer vaak bewoond waren. In de omgeving zijn sites uit de Bronstijd, de IJzertijd, Romeinse periode en volle middeleeuwen aangetroffen.
Wetenschappelijke vraagstelling m.b.t. het onderzoeksgebied:	<ul style="list-style-type: none"> - Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving en duiding? - Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard

	<p>worden?</p> <ul style="list-style-type: none"> - In hoeverre is de bodemopbouw intact? - Is er sprake van één of meerdere begraven bodems? - Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. - Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? - Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? - Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? - Behoren de sporen tot één of meerder periodes? - Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de occupatie? - Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats? - Wat is de impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen? - Voor de archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven: <ul style="list-style-type: none"> o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek? - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
Geplande werkzaamheden:	Op het terrein zal de stad Geel de bestaande begraafplaats uitbreiden naar het noorden toe.
Eventuele randvoorwaarden:	Conform de bijzondere voorwaarden

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Mergelkleur	ME
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Breuksteen	Bs
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Natuursteen	Ns
Dakpan	Dp
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs
Zavel	Zv
Ijzeroxide	Fe
Fosfaat (groene band)	Ff
Mangaan	Mn

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

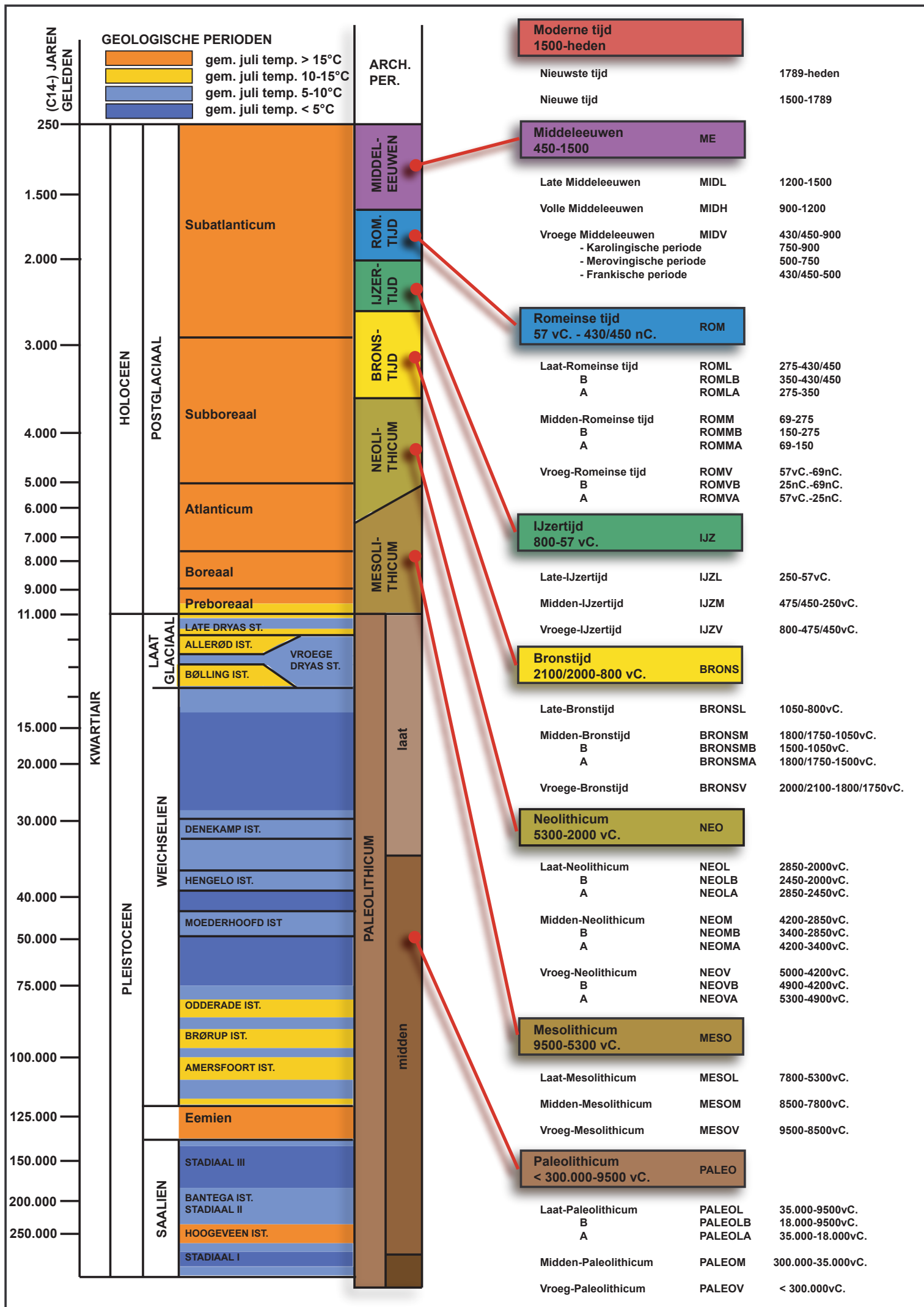
Bronstijd	BRONS
- Vroege Bronstijd	BRONSV
- Midden Bronstijd	BRONSM
- Late Bronstijd	BRONSL
IJzertijd	IJZ
- Vroege IJzertijd	IJZV
- Midden IJzertijd	IJZM
- Late IJzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Volle Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP

Materiaal categorie:

Glas	GL
Keramik	AW
Metaal	ME
Mortel	MO
Organisch	OR
Pleisterwerk	PL
Terracotta	TC
Steen	ST

Aardewerk:

Dikwandig (ROM)	DW
Dikwandig amfoor (ROM)	AM
Dikwandig dolium (ROM)	DO
Dikwandig wrijfschaal (ROM)	MO
Gebronsd (ROM)	GB
Geglazuurd (MID)	+ GL
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar	KU
Maaslands witbakkend (MID)	MAAS-TG1
Maaslands roodbakkend (MID)	MAASL-TG3
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein	PORS
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Lowlands (ROM)	LOW
Witbakkend (MIDP)	WIT

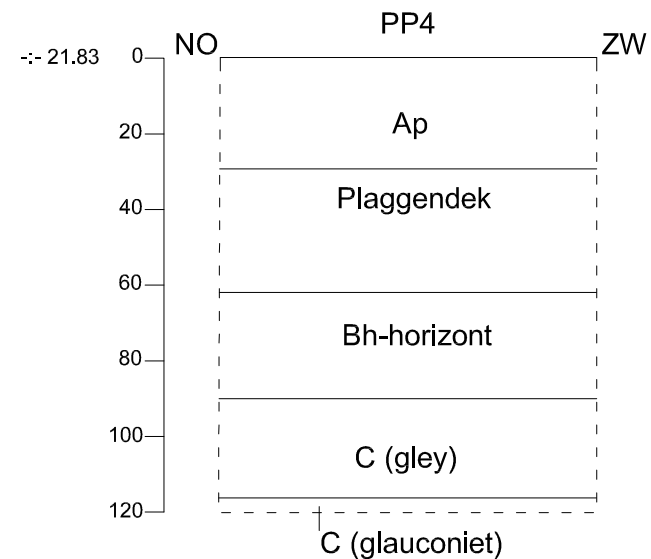
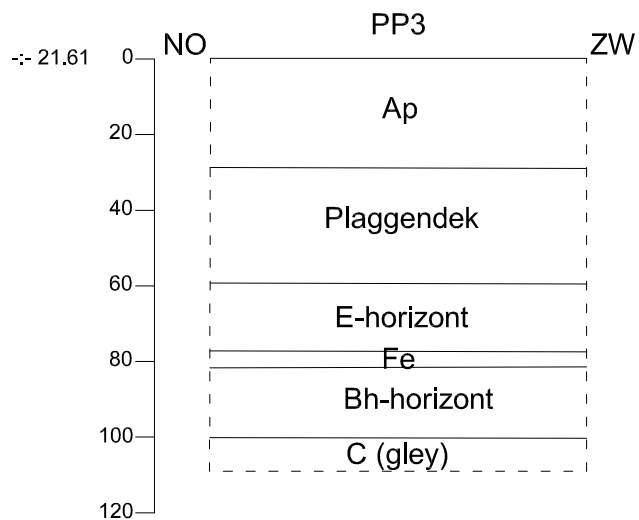
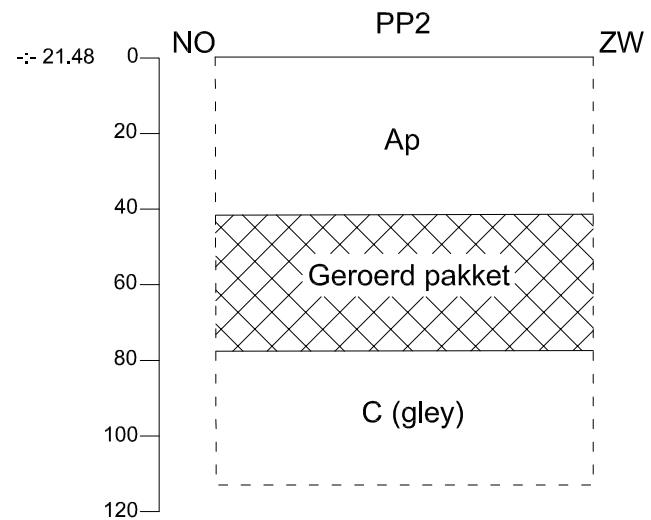
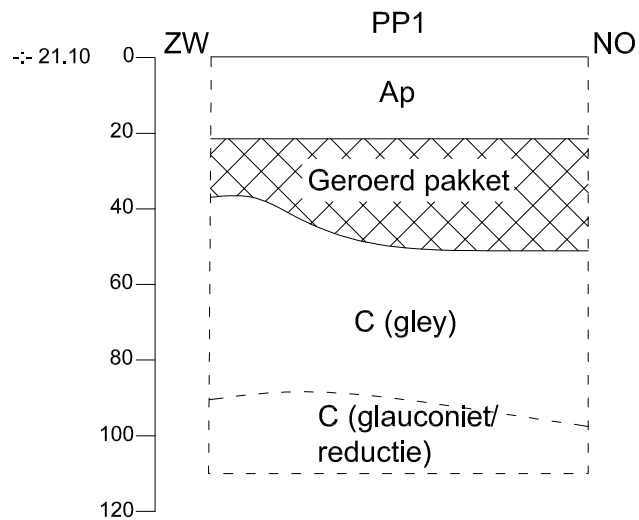

Bijlage 4. Fotolijst

DSC-nummer	Soort opname	Werkput	Spoornummer	Beschrijving	Genomen uit	Opmerkingen
0351	Profiel	1	/	Met schaallat en bordje	ZO	/
0352	Profiel	1	/	Met schaallat	ZO	/
0353	Profiel	1	/	/	ZO	/
0354	Profiel	1	/	/	ZO	/
0355	Overzicht	1	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	ZW	/
0356	Overzicht	1	/	Met schaallat	ZW	/
0357	Overzicht	1	/	/	ZW	/
0358	Werkfoto	/	/	Zicht op het hoogteverschil	W	/
0359	Overzicht	1	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	NO	/
0360	Overzicht	1	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	NO	/
0361	Overzicht	1	/	Met schaallat	NO	/
0362	Overzicht	1	/	/	NO	/
0363	Profiel	2	/	Met schaallat en bordje	NW	/
0364	Profiel	2	/	Met schaallat	NW	/
0365	Profiel	2	/	/	NW	/
0366	Profiel	2	/	/	NW	/
0367	Overzicht	2	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	NO	/
0368	Overzicht	2	/	Met schaallat	NO	/
0369	Overzicht	2	/	/	NO	/
0370	Overzicht	2	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	ZW	/
0371	Overzicht	2	/	Met schaallat	ZW	/
0372	Overzicht	2	/	/	ZW	/
0373	Profiel	3	/	Met schaallat en bordje	NW	/
0374	Profiel	3	/	Met schaallat	NW	/
0374	Profiel	3	/	/	NW	/
0376	Overzicht	3	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	ZW	/
0377	Overzicht	3	/	Met schaallat	ZW	/
0378	Overzicht	3	/	/	ZW	/
0379	Overzicht	3	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	NO	/
0380	Overzicht	3	/	Met schaallat	NO	/
0381	Overzicht	3	/	/	NO	/
0384	Overzicht	4	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	ZW	/
0385	Overzicht	4	/	Met schaallat	ZW	/
0386	Overzicht	4	/	/	ZW	/
0387	Overzicht	4	/	Met schaallat, bordje en noordpijl	NO	/
0388	Overzicht	4	/	Met schaallat	NO	/
0389	Overzicht	4	/	/	NO	/
0390	Profiel	4	/	Met schaallat en bordje	NW	/
0391	Profiel	4	/	Met schaallat	NW	/
0392	Profiel	4	/	/	NW	/
0396	Werkfoto	/	/	Onder watergelopen profielput	W	/
0397	Werkfoto	/	/	Zicht op de werken	W	/
0398	Werkfoto	/	/	Zicht op de werken	W	/
0399	Werkfoto	/	/	Zicht op de werken	W	/
0400	Werkfoto	/	/	Zicht op de werken	W	/
0401	Werkfoto	/	/	Zicht op de werken	W	/
0402	Werkfoto	/	/	Zicht op de werken	NW	/
0403	Werkfoto	/	/	Zicht op de werken	N	/
0404	Overzicht	1	/	/	ZW	/
0405	Overzicht	3	/	/	ZW	/
0406	Overzicht	2	/	/	ZW	/

	GE-16-KL	Onderwerp	Datum	Legende		
	Geel - Klaverhei	Overzichtsplan	Februari 2016	 Verstoring	-/- 21.508	Absolute hoogte (in m TAW)
	Schaal	0 25 m		 Perceelnummer		
	1 : 500			 Perceelgrens		

GE-16-KL

Onderwerp

Datum

Legende

Profielen

Februari 2016

Rand coupe

C

Moederbodem

Geel - Klaverhei

Schaal

1 : 20

0

1 m

Ap

Teelaarde

-:- 21.50

Absolute hoogte
(in m TAW)

B

B-horizont

Verstoring

AANGETEKEND

ARON bvba
Inge VAN DE STAHEY
Daan CELIS

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
06 januari 2016

uw kenmerk

ons kenmerk
2016/010(2)

bijlagen

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum
22 JAN, 2016

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector** op een terrein gelegen in de **gemeente GEEL** met adres Klaverhei, kadastraal gekend als **afdeling 3, sectie L, perceel 336d**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **25 JANUARI 2016** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **06 januari 2016**.

BESLISSING

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische controle met een metaaldetector wordt verleend aan **Inge VAN DE STAHEY**.

Volgens art 19 § 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren.

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 9 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden om zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van het agentschap detectoren, inzonderheid metaaldetectoren, te gebruiken om archeologische monumenten op te sporen en te verzamelen.*

Hetzelfde artikel stelt verder: *Het gebruik van detectoren kan slechts worden vergund in het kader van een in toepassing van artikel 6, § 1, vergunde opgraving.*

Gelet op artikel 12, artikel 13 en artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft ge-

noten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het gebruik van een metaaldetector om archeologische monumenten op te sporen.

Onroerend Erfgoed heeft vastgesteld dat het gebruik van de metaaldetector zal plaatsvinden in het kader van de vergunde archeologische prospectie met ingreep in de bodem, waarvoor een vergunning verleend werd aan **Inge VAN DE STAEY** met nummer **2016/010**.

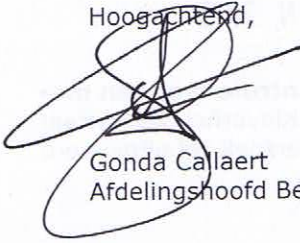
Uit de opgave van de aard van de detector (**White's Prizm III SL**) blijkt dat dit apparaat geschikt is voor het opsporen van archeologische monumenten.

BIJKOMENDE INFORMATIE

Voor nadere toelichting bij deze vergunning en voor meer informatie betreffende uw dossier kan u zich wenden tot Werner Wouters via de hoger vermelde contactgegevens.

Deze vergunning ontheft u niet van de verplichting om eventuele door andere wet-, decreet- en regelgevingen vereiste vergunningen, machtigingen of toelatingen te bekomen.

Hoogachtend,

Gonda Callaert
Afdelingshoofd Beheer

AANGETEKEND

ARON bvba
Inge VAN DE STAEY
Daan CELIS

Neremweg 110
3700 Tongeren

uw bericht van
06 januari 2016

uw kenmerk

ons kenmerk
2016/010

bijlagen
1

vragen naar / e-mail
werner.wouters@rwo.vlaanderen.be

telefoonnummer
+32 2 553 16 39

Datum
22 JAN. 2016

betreft: **Vergunning voor het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem** op een terrein gelegen in de **gemeente GEEL** met adres Klaverhei, kadastraal gekend als **afdeling 3, sectie L, perceel 336d**. Het aangevraagde onderzoek zal uitgevoerd worden tussen **25 JANUARI 2016** en **HET EINDE DER WERKEN**.

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Onroerend Erfgoed heeft uw aanvraag ontvangen op **06 januari 2016**.

BESLISSING:

Een **vergunning** tot het uitvoeren van een archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt verleend aan **Inge VAN DE STAEY**.

Volgens artikel 15 § 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium beschikt het agentschap Onroerend Erfgoed (VCOE), vanaf de datum van ontvangst van het volledige aanvraagdossier, over een termijn van 90 dagen om de vergunning te verlenen of te weigeren. Deze termijn kan verlengd worden met 30 dagen wanneer het agentschap het advies van de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed wenst in te winnen.

Onroerend Erfgoed | Phoenixgebouw | Koning Albert II-laan 19 bus 5 | 1210 Brussel
www.onroerenderfgoed.be | info@onroerenderfgoed.be | T +32 (0)2 553 16 50 | F +32 (0)2 553 16 55

ONDERZOEK EN AFWEGING

In artikel 6 § 1 van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium staat: *Het is verboden zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van het agentschap archeologische opgravingen of graafwerken met de bedoeling archeologische monumenten op te sporen en vrij te leggen, uit te voeren.*

In artikel 6 § 2 staat: *Voor het uitvoeren van archeologische prospecties met ingreep in de bodem gelden de bepalingen die van toepassing zijn op de archeologische opgravingen.*

Gelet op artikel 12, artikel 13, artikel 14 en artikel 15 §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, voerde het agentschap Onroerend Erfgoed een onderzoek uit waarbij volgende afwegingen werden gemaakt:

Uit de opgave van de kwalificaties van de vergunningaanvrager blijkt dat de aanvrager beschikt over het vereiste diploma, een opleiding inzake opgravingstechnieken en -methoden heeft genoten, beschikt over een archeologische opgravingservaring van minimum 6 maand en de nodige kennis en ervaring heeft inzake het uitgevoerd hebben van minstens 15 prospecties met ingreep in de bodem, waarvan minstens 10 op pluggenbodem.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem is verantwoord gezien de aanwezige archeologische monumenten op korte termijn bedreigd zijn door de uitbreiding van een begraafplaats.

Gezien het voorgestelde personeelsplan waarbij minstens **2 archeologen permanent worden ingezet**, de voorziene financiering en de vooropgestelde uitvoeringstermijn van minimum **1 werkdag** zijn voldoende middelen, infrastructuur en personeel beschikbaar om de archeologische prospectie met ingreep in de bodem uit te voeren en af te werken.

Het onderzoek van de voorgestelde opgravingsstrategie toont aan dat deze op voldoende wijze tegemoet komt aan de aard van de te onderzoeken site, de archeologische verwachtingen en de te beantwoorden vraagstellingen.

Het voorstel van publicatie via ARON-rapporten tegen 31 augustus 2016 voldoet aan de verplichting om de resultaten van het onderzoek binnen een redelijke termijn kenbaar te maken.

De vergunning wordt verleend,

mits in acht name van art. 15 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, **dat stelt dat de vergunninghouder die rechtstreeks voor deze prospectie verantwoordelijk is deze ook daadwerkelijk op het terrein leidt,**

en mits in acht name van de algemene voorwaarden uit artikel 14 § 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium en de hierna volgende bijzondere voorwaarden:

Indien de vergunninghouder door omstandigheden genoodzaakt is om af te wijken van de onderstaande methoden of andere beslissingen moet nemen die van wezenlijk belang kunnen zijn voor het verdere onderzoek, dient dit vooraf voorgelegd te worden aan de opdrachtgever en aan het agentschap Onroerend Erfgoed. Beslissingen hierover worden schriftelijk bevestigd door het agentschap Onroerend Erfgoed via brief of in een goedgekeurd werfverslag en verantwoord in het rapport.

Contactgegevens agentschap Onroerend Erfgoed Antwerpen

Contactpersoon:	Alde Verhaert
Contactgegevens:	alde.verhaert@rwo.vlaanderen.be
	03/224.62.25
	0473/82.97.36

